

Sude'nin Babası "Pantomimci"

Sude'nin babasının tuhaf bir mesleği vardı. Pek bilinen bir sanat olmadığından, "Baban ne iş yapıyor?" diye soranlara cevap vermekte zorlanıyordu. Babasının mesleğini söylediğinde, soruların ardı arkasının gelmeyeceğini biliyordu. Eđer ısrar eden olursa, çaresiz, "Pantomim yapıyor," diye cevap veriyordu.

Birçok insanın "pantomim" kelimesini önceden duymadığının farkındaydı. Bu kelimedenden haberdar olmayanların genellikle sordukları ilk soru, "Karnından mı konuşuyor yani?" idi.

Sude bu durumlarda buz kesilir; "Hayır. Karnından konuşanlara 'vantrolog' derler," diye cevap verirdi. Kimisi de Sude'yi, bitmek tükenmek bilmeyen soru yağmuruna tutardı.

“Pantomim ne demek?”

“Baban nerede çalışıyor?”

“Kaç para kazanıyor?”

“İlkokul diploması var mı?”

“Nerede okudu?”

“Annen ona kızmıyor mu?”

“Başka iş bulamıyor mu?”

Sude bu sorulardan bıkmıştı. Cevap vermek konusunda isteksizdi. Zaten bazı soruların cevaplarını kendisi de tam olarak bilmiyordu. Babası kapalı kutuydu. Ağzını günlerce bıçak açmadığı olurdu. “Sessiz tiyatro” yapması, babasının hayatını yönlendiriyordu sanki.

Sudeler’in sınıfında, görsellik delisi bir çocuk vardı: Fikret... Görüntülere ve seslere âşık o. Elindeki tablet bilgisayarıyla sürekli fotoğraf ve film çekerti. Bir insanın sanal görüntüsünü gerçeğine tercih ederdi. Sanki sadece fotojenik insanları seviyordu. Fotoğrafını çekmediği insanı da belleğine kaydetme zahmetine katlanmazdı.

Yolda birisini gösterip, “Onu tanıyor musun?” diye sorsalar; “Bilmem, fotoğraflarıma bakmam lazım,” derdi. Fikret diğer çocuklardan farklıydı. İlgi-lendiği konuya kendini tam verirdi.

“Pantomim ne demek?” diye Sude’ye sorarken, gerçekten öğrenmek istediğini hissettiriyordu.

Sude de bu yüzden, en özenli cevabı ona vermişti. “Sessiz tiyatro,” deyip, kestirip atmamıştı.

“Senin yaptığının tersini yapıyor,” demişti.

“Ne gibi?”

“Sen her şeyi görmek istiyorsun, babam ise senin görmek istediklerini hiç göstermeden hissettiriyor. Aslında şöyle de diyebiliriz: Görüneni, görünmez ve sessiz hale getirerek gösteriyor.”

Fikret pek bir şey anlamamıştı. “Sanırım, bir ke-re televizyonda böyle bir adam gördüm,” demekle yetinmişti.

“Bir sandalyenin varlığını hissetmen için, o sandalyeyi görmen gerekmez,” diye devam etmişti Sude. “Bir insanın, ne dediğini anlatması için, mutlaka konuşması gerekmez. Sadece hareketlerle de anlatacağı çok şey vardır. Örneğin, olmayan bir sandalyenin üstüne oturur gibi yapmayı başarırsan, orada bir sandalye olduğunu hisseder karşındaki.”

Fikret, Sude’nin ne dediğini anlamak için olmayan bir sandalyenin üstüne oturur gibi yaptı. Bununla da kalmayıp bacak bacak üstüne atmaya kalkışınca, popoüstü oturuverdi. Düştüğü yerden, ağız dolusu gülerek sordu.

“Bunun gibi mi?”

“Evet,” dedi Sude. “Ama yere düşmemen lazımdı. Ayrıca, gerçek sandalyenin üstüneyken sabit duru-

yoruz. Olmayan sandalyedeyken de öyle durmalısın ki, orada bir sandalye olduğunu zannedelim.”

Sude bu numarayı babasından öğrenmişti. Olmayan sandalyenin üstüne oturur gibi yaptı. Bacak bacak üstüne attı. Sonra da önündeki olmayan masayı kendine doğru çekerek, üstündeki olmayan tabağın içindeki olmayan yemeği yemeye başladı. Bunları yaparken hiç ses çıkarmamaya özen gösteriyordu.

Fikret şaşkınlıkla Sude’ye baktı. “İnanamıyorum,” dedi. “Gerçekten masa, sandalye ve tabak varmış gibi... Neredeyse gerçekten yemek yediğine inanacağım.”

Sude gülerek, “Babamın numaralarından,” dedi. “Babam yemek yerken bazen gerçek masaya oturmaz. Aslında bazen, yemeğe bile ihtiyacı olduğundan şüphe duyuyorum. Mesleğine o kadar âşık ki, yer gibi yaparak karnını doyuruveriyor sanki. Konuşmadan oynamayı da o kadar çok seviyor ki. Sanki konuşursa, mesleğine ihanet edecek!”

Fikret, elindeki fotoğraf makinesini göstererek, “Onu çok iyi anlıyorum,” dedi. “Beğenip de fotoğrafını çekmediğim sahneler olursa, kendimi affetmiyorum. Bazen iyi bir fotoğrafa ulaşmak çok zor, biliyor musun? Her an tetikte olmalısın. Çektiğim binlerce fotoğraf arasından sadece birkaç tanesi işe

yarar. Diğerleri, iyi fotoğrafa ulaşmak için yaptığım denemelerdir.”

Sude, “Babam da işiyle ilgili sürekli eskizler yapar,” diye güldü.

“Eskizler mi?”

“Ressamların, düşünürken defterlerine çizgi notlar alıp, eskizler yapması gibi... babam da etrafındaki hareketleri taklit ederek pantomim konusu haline getirmeye çalışıyor. Top oynayan çocukları görünce, topsuz top oynamaya çabalar. Direğe sarılmış bir sarhoş görünce, hayali bir direğe tutunarak onu taklit eder. Tam düşecekken, tekrar hayali direğe sarılır, çevresinde bir tur atar. Bir eli direği sıkıca tutarken, diğer elini havaya kaldırarak şarkı söyler gibi yapar. Balıkçıları görünce, onları taklit etmeye çalışır. Elinde olta ve oltanın ucunda balık olmadan, istavrit yakalayan balıkçıyı canlandırır.”

“Çok iyi fikir bu!” diye heyecanla ellerini çırpıtı Fikret.

“Ne yapıyorsun baba?” diye sorduğumda ise, ‘Eskiz yapıyorum kızım,’ der. Berber canlandırması çok meşhurdur. Aylarca, balonların üstüne tıraş köpüğü püskürtüp, elindeki usturayla bu rolü çalıştı. Üstündeki köpüğü balonu patlatmadan usturayla yavaş yavaş sıyırmaya gayret etti.”

“Çok zor bir iş olmalı.”

“Evet, ilk günler ev, patlamış balonlardan geçilmiyordu. Daha sonra balon, köpük ve ustura olmadan aynı hareketleri yapmayı becerdi. Sonuçta olağanüstü bir gösteri ortaya çıktı.”

Sude'nin babası, Fikret'i heyecanlandırmıştı. Ondan çok şey öğrenebilirdi.

“Baban çok farklı bir insan. Onun fotoğraflarını çekmek isterim,” dedi.

“Bulabilirsen,” dedi Sude. “Babam, Uluslararası Pantomimciler Birliği yönetim kurulunda. Sürekli toplantıdan toplantıya koşar. Bazen Paris'tedir. Bazen Londra'da, bazense New York'ta.”

Fikret gözlerini fal taşı gibi açarak merakla, “Annemle evde onun gelmesini mi bekliyorsunuz?” diye sordu.

Sude gülerek, “Annem farklı mı sanıyorsun!” dedi.

“O da mı pantomimci?”

“Hayır,” diye güldü Sude. “Annem avukattır. Ama mesleğini çok seven, başarılı bir avukat. Bir saniye bile boş vakti yoktur. Annemi o kadar az görebiliyorum ki... Sabahları erkenden işinin başında oluyor. Ama yine de her sabah, özenle hazırlanmış bir kahvaltıyla karşılaşıyorum. Annemi evde bulamasam da, tabağımın yanında sevgi dolu bir not buluyorum mutlaka.”